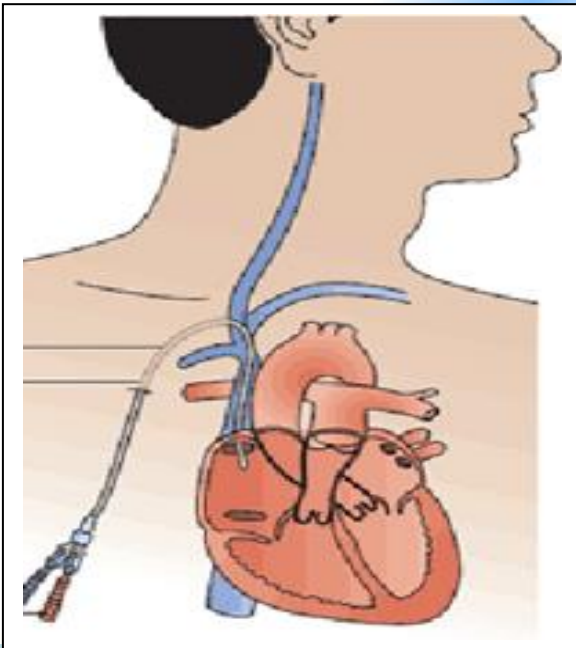

خود مراقبتی در بیماران دیالیزی (شالدون)

گروه هدف: بیماران دیالیزی

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار مرکز

با نظارت دکتر حسین کرمی (فوق تخصص اندیورولوژی)

بازبینی بهار 1403

راه های عروق

کاتتر شالدون یک کاتتر موقت است که در موارد اورژانس استفاده می شود. با روش اجرایی در سیاه رگ مرکزی گردن یا سینه گذاشته می شود. شالدون با چند بخیه سر جای خود محکم می شود. منظور از کاتترهای دائمی کاتترهایی هستند که مدت طولانی تری مورد استفاده قرار می گیرند. این کاتترها را با یک روکش خاص و چند بخیه زیر پوست کار می گذارند. از آنجا که قسمتی از کاتتر داخل بدن و قسمتی خارج بدن قرار دارد احتمال آلوده شدن و عفونت در آن زیاد است.

راه های مراقبت از کاتتر شالدون و کاتتر دائم

- در صورتی که کاتتر از محل خود خارج گردید به هیچ عنوان سعی در جاگذاری نکنید.
- از پیچ خوردگی و تاخوردگی کاتتر خودداری نمایید.
- در صورت جابجایی کاتتر را به هیچ عنوان به جلو یا عقب حرکت ندهید.
- از ورود ضربه و یا ایجاد کشش بخصوص به هنگام دیالیز خودداری نمایید.
- کاتتر خود را همیشه خشک و تمیز نگه دارید. این به معنی آن است که نمی توانید شنا کنید یا حمام بروید.
- مراقب باشید کاتترتان مخصوصا موقع تعویض لباس کشیده نشود. تیم دیالیز به شما آموزش می دهد زمانی که دیالیز نمی شوید چطور کاتتر را بپوشانید و از آن مراقبت کنید.

-سمتی که کاتتر دارد نخوابید.

-دوش گرفتن دستی به طوری که کاتتر در آب غوطه ور نشود بهترین روش است ولی اگر دوش گرفتن قبل از آمدن به دیالیز باشد بهتر است. پانسمان جدید به همراه پماد آنتی بیوتیک بر روی محل خارجی گذاشته شود.

- به نشانه های عفونت مانند قرمزی، ورم، درد، چرک و تب توجه داشته باشید و با مشاهده هر یک از این علائم به پزشک مراجعه نمایید.

www.pishgiri.ir

منبع

راه های عروق

شما برای انجام همودیالیز احتیاج به فیستول یا گرفت یا کاتتر که موجب دسترسی به جریان خون می شود دارید.

فیستول و گرفت

بهترین روش دسترسی عروقی در دیالیز خون فیستول است که 5-7 سال و حتی گاهی تا 10 سال هم قابل استفاده خواهد بود.

◀ حداقل 6 تا 8 هفته زمان لازم است تا فیستول قابل استفاده شود.

◀ پس از ایجاد فیستول شریانی- وریدی برای جلوگیری از تورم تا چند هفته عضو را بالا نگه دارید.

◀ هر دو روز یکبار پانسمان محل جراحی تعویض شود و در صورت نشست خون یا عفونت حتما به پزشک مربوطه مراجعه نمایید.

◀ برای کشیدن بخیه محل جراحی حتما با پزشک مربوطه هماهنگی شود.

◀ تا زمان کشیدن بخیه ها، هنگام حمام کردن از خیس نشدن محل جراحی اطمینان حاصل نمایید.

◀ روی دست فیستول دار خود به مدت طولانی ن خوابید.

◀ از انجام کارهای سنگین و بلند کردن اجسام با وزن بیش از دو کیلوگرم با دست فیستول دار خودداری نمایید.

◀ از دست فیستول دار خونگیری، تزریقات یا اندازه گیری فشار خون انجام نشود.

◀ از بستن دستبند و مچ بند یا ساعت و پوشیدن لباس با آستین تنگ در دست فیستول دار خودداری نمایید.

◀ از خوردن داروهای پایین آورنده فشارخون بدون مشورت با پزشک خودداری نمایید.

◀ از کندن پوسته های زخم خودداری نمایید.

◀ برای برجسته تر شدن عروق، دست را پایین تر از قفسه سینه قرار دهید و خمیر یا تویی قابل ارتجاع را در دست گرفته و با فشار آن را باز و بسته نمایید و 30 بار این عمل را تکرار کرده و سپس استراحت نمایید و تا 5 دوره این ورزش را انجام دهید.

◀ قبل از هر دیالیز دست فیستول دار را با آب و صابون بشویید.

◀ هر روز محل فیستول را از نظر تورم و قرمزی و عفونت و گرما کنترل کنید.

◀ در صورت علائمی از قبیل بی حسی و خارش و درد و عفونت در محل عروق به پزشک و پرستار اطلاع دهید.

◀ جهت جلوگیری از خونریزی تا چند ساعت پس از دیالیز حمام نروید.

◀ هر روز فیستول خود را لمس کنید و ارتعاش را زیر دست حس کنید.

◀ پس از دیالیز از کمپرس سرد در محل تزریق و روز بعد از دیالیز از کمپرس گرم استفاده نمایید.

◀ هرگز روی فیستول کمپرس نگذارید.

◀ برای بیمارانی که عروق مناسب جهت فیستول ندارند خصوصا بیماران دیابتی از رگ مصنوعی (گرفت) استفاده می کنند.

◀ گرفت نیاز به 2 تا 3 هفته زمان جهت استفاده نیاز دارد.

◀ گرفت نیاز به کنترل از جهت عفونت و لخته دارد.